

Føroya Sosial-Demokrat

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 27

Lýsingarprísir fyri min: 20 oyru á
1. síðu, 15 oyru á 3. og 4. síðu

Týsdagin 8. juli 1952

Bladið verður bllagt á posthúsinum, og
kostar kr. 3,20 + porto um fjórðingsárid

25. Arg.

TRYGD

So varð hin víða umrøddi aðalfundurin í »Trygd«.

Stjórin og stjórnin ruku, men tað var bara uppá kvamsvís, tí mennir ið komu í staðin, eru vápnamenn teirra ið fóru. Og hvat verður so av »rettargonguni.«?

Annars ógvast menn við, at fundarstjóri kundi verða maður ið kanska meiri enn nakar annar er meðabyrgdarmaður við teimum gomlu — L. Wágstein. Og at hann og Th. Petersen vildu nokta Niels Mortensen at tala.

Enn og meiri undrar tað menn, at hesin maður, ið er stjórnarlimur í Tryggjarsambandinum Føroyar, kann halda tað bera til hjá Trygd at halda fram, tí hann veit, at Tryggjarsambandið hevur einkarrætt til *alla* nýggja trygging. Og hann hevur skyldu til at verja hesa trygging, henda einkarrætt.

Hvat skal »Trygd« nú liva av, tá ið Tryggjarsambandið eigur alla trygging?

Tryggingin er andeils- ella sosialiserað.

Hvørki »Trygd« ella nakað annað tryggingarfelag hevur tí nakra uppgávu í Føroyum uttanfyri endurtrygging. Og í endurtrygging orkar »Trygd« einki so veikt tað er vordíð.

Landsoyðingarpolitikkur afturhaldsins

Landsoyðingarpolitikkur afturhaldsins, fólka- og sambandsflokksins, held áfram. Fyri hvønn dag troðkar vónloysi seg djúpari og djúpari at tí slitnu og móðkaðu samfelagslívsnervuni.

Vinnuloyisi, tvangsölur, hækandi vöruprísir, minni úrtøka, ringari lívslíkindi er alt, ið vit finga burtur úr hesi samgonguni, ið var hitt versta stýri, ið landi kundi fáa.

Báðir flokkarnir hava í óteljandi gerðum prógvað, at teir einans hugsa um stórmannin. Vertin á hvussu tað gongur fiskimanninum og arbeiðsmanninum, teirra arbeiðsambodum, teirra úrtøku, teirra vælfærd.

Kunnu teir sýgva nógv mikið í tolli og skatti frá teimum veiku fiski- og arbeiðaraheimunum, so er gott. Fullvísir í at slitmannafjöldin er fjøtrað í peningaligum okurleinkjum, vita teir, at teir kunnu bjóða henni alt, uttan at nakar hevjar brandin og kutar tær leinkjurnar, ið fyri slitmannafjöldin er hin snórheina leiðin til hungur og hall, trot og sakn.

Enn sita teir á stjórnarpallinum. Í onum øðrum landi vildi tilíkt hent. Í kraft av harðræði stórmanna eru teir komnir har, í kraft av sama harðræði sita teir har, sjálvt um dansurin um

Handilspartafelagið Esso

Vit minnst öll røkið ið var á Føroya Lögtingi tá oljubingini í Sölda-fjørði vóru til umrøðu. T. d. kann nevast, at Th. Petersen við sínum monnum var hart ímóti hesum keppi og at leggja tann pening ið ið skuldi til fyri at leggjandi var at. Javnaðar-enn bardust alla tíðina fyri at fáa hetta framt og helst fáa einkarsöluna eisini. Hetta eydnaðist tianverri ikki, men oljubingini finga vit.

Tey vórðu so leigaði til Esso 1. des. í fjór fyrri 20 ár. Í seinastu viku kom so oljubátur beinleiðis frá framleiðslustaðnum higat við 6.500 t av fuelolju, hetta at oljan er komin beinleiðis frá framleiðslustaðnum ger, at henda oljan í dag í Føroyum er góðar 50 kr. biligari enn hon var um somu tíð í fjór. Hetta er eitt stórt stig framftir, og sýnir, at hetta tiltak hjá lögtinginum við javnaðarmonnum á odda, er landinum til stórt gagn.

Fyri at merkja hetta stig ið gjørt er framá at útvega útgerð til vinnu okkara, bjóðaði Esso v. Esmar Fuglø sum stjóri fyri deildini her, umboðsmonnum fyri vinnulívnum, landsstýrinum, lögtingsflokkinum, danastýrinum her á landi, býráðnum og blaðmonnum til dögurða á Hotel Føroyum.

Esmar Fuglø beyð öllum at vera vælkomn, og segði frá, at sum gest hövdu teir eisini sölustjóra frá Esso harra Fredholm.

Nögvir vóru teir ið hildu røðu. Fysur var D. Klein ið takkaði Esso fyri hetta tiltak teirra, ið var eitt stórt stig fram, men bað teir ikki gloyma at fáa okkum hina oljuna til líka góðar treytir, og so mátti Grønland ikki gloymast, tað mátti vera so nögv olja har uppi, at ongantíð varð trot, og roynast mátti at fáa prísir niður har uppi.

Allir ið tosaðu vóru á einum máli um, at ikki mátti steðgast við fuelolju, solaroljan hevði heldur enn ikki stórra týðning nú enn fuel.

Dam var glaður yvir, at tað mál hann saman við flokksmonnum á tingi heevði vist seg at vera til mikið gagn fyri vinnu okkara.

Hákon Djurhuus og Th. Petersen sögdu seg eisini vera glaðar yvir, at hetta tiltak hjá tinginum ið teir hövdu barst so hart ímóti vísti seg at vera av stórum týðningi. Hövdu teir vita hvussu dyrt tað var at fáa bingini og bryggjuna nýtilig, hövdu teir sett meira fótir í spennu.

S. P. P. Dánjal Niclasen bað teir endiliga royna at fáa solaroljuna so biliga sum møgult. J. Chr. Johannesen bað teir leggja alla orku í yviri í Grønlandi.

Fredholm segði frá hvat hetta hevði kostað, tann fyrsta mil. varð lögð út frá landinum, og tveir hövdu teir lagt út áðrenn oljan var klár at fara umborð í skipini. Annars vildi hann gera hvat hann kundi fyri at fáa tey slögin av olju vit skuldu nýta so biligt sum møgult áðrenn alt ov langa tíð.

Vit ynskja Esso til lukku við hesi stóru fyrirøðu teirra, og vóna at teir leggja alla sína orku í at fáa hini slögin biliga til næsta ár.

Úr Vági

Viðvíkjandi veðri eydnaðist jóansókan væl, fólkið var nógv bæði norðaneftir og hiðani úr oynni, men av tí at »Smiril« var so seinur við kappgödrabátunum norðaneftir, kundi kappróðurin, sum var ætlaður at byrja kl. 12.30, ikki byrja fyrr enn o. u. kl. 14. Av hesum var alt seinkað, og fólkaafundurin, sum var ætlaður at vera kl. 13 datt burtur, tó at røðari var komin úr Havn; hetta vóru mong hörm um.

Danska kennarakórið var her jóansökudag — ein óheldigur dagur at koma, tí mong sum hövdu gleit seg til at hoyra hetta frálík kór, náddu ikki at fara at lurta eftir teimum.

Kgl. sjónleikri Elith Foss var her og las upp eitt kvöldið — tað var ófört.

»Beinisvörð« hevur lagt fiskin upp, men enn liggur hann her, atlanin sigst at vera at fara til Grønlands.

Arbeitt verður uppá kaiina við sama lag, nú er bryggjarmurin sum bygdur er vesturi við p/f J. A. Godtfred tikin til nýtslu.

Finnur.

Ísfiskasalan

1. juli: Poppy í Gr. 782 kitts 2191 stp., Royndin í Aber. 206 ks. 505 stp.

2. juli: Grunningur í Aber. 936 ks. 2286 stp.

Leygardagin 5. í h. í Aberdeen: Akranes 303 ks. 622 stp., Viðanes 184 ks. 778 stp.

Tíðindi

Fjarrit kom úr Ravens Stóroy í gjár, ið segði at tað var so nögvur ísur har nú, at ikki var fiskandi. Annars hava teir fingið væl av fiski.

Tinganes fór úr Føroyingahavnini manadagin.

Tað sær út til at verða av størstu ísárum har uppi, um ísurin heldur áfram, sum nú, er stúrandi fyri, at Føroyingahavnin verður stongd.

Síðstu landingarúrslitini eru hesi: Mary Margreth 60 t, Vælfarið 34 t, Elsa 66 t, Fugloy 60 t, City 62 t, Saksaberg 32 t, Agnes Louise 20 t, Hamranes 17 t, Vörðan 54 t, Falkur 30 t, Símun á T. 16 t.

Heldur smáligt er av fiski har yviri í lötuni.

Smiril er nú lagdur, so nú verður ikki tespuliga hjá Suðuroynni. Landsstýrið hevur ta áskoðan, at tá ferðaskipini úr Danmörk komu at sigla til Suðuroynna mitt í hvørjari viku skuldi ikki bila, men at hetta ikki kemur at verða hvørja viku sá vit best seinast, tí Tjaldur fór ikki suður.

Sigmundur er eisini lagdur, so nú kemur Streymur at sigla í staðin.

Vit hava nú fingið boð um at Johan Nolsøe keypmaður er deyður. Hann sat deyður í einum stóli, hann skuldi fara at gera seg til at fylgja Niels í Puntabyrgi til gravar.

Íslendingar hava spælt tveir dystir her í Havn, og vunnu teir báðar. Móti H. B. var úrslitið 3—2, móti B 36 2—0, teir eru nú farnir til Klakksvíkar.

Úr Grønlandi

Leygardagin landaðu í Grønlandi: Columbus 40, Oyrasker 21, Falkur 26, Vestward Ho 17, Mary Margreth 54, Seagull 19. Mánadagin: Emanuel 22.